

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókkiadóhivatalok: **Zomborban:** Gombos E. Berta
 dohánytöszdésében, **Ujvidéken:** Schaffer Péter könyv-
 kereskedésében, **Szabadkán:** Braun Adolf nyomdájában,
Bács-Almásán: Rosenberg A. czégnél.

Lapvezér:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, írnokoknak, földműveseknek és szeré-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden pénteken.

A cigánykérdés.

Épen ez alatt a cím alatt írtam ezelőtt 25 esztendővel egy cikket, amikor Somogy-Baranyamegyének egész rémei lettek a cigányok, s mikor egy utszéli korcsmáros családját, a dánosihoz hasonló vadállatiasággal és becsületlenséggel kiirtották s házat rágyújtották. A társadalom szinte forogásba jött; a lapok szigorú megrendszabályozásukat követelte; mindenki formális undorral beszélt róluk s akárhányszor különben kegyes lelkű ember találkozott volna, ki Balit készséggel helyettesítette volna, csak hogy a társadalmat megmentse ettől a vérszomjas, kegyetlen hiéna fajtól.

Mindenki reménylette és követelte, hogy a kormány rendezze valahára ezt a türheterlen állapotot, mely veszedelme a társadalomnak, szégyene az országnak.

Ámde ez a vak láрма csakhamar elhangzott; mindenki könnyen vette a más baját; s a megbecstelenített nők, lemészárolt férfiak hullái még feloszlásnak sem indultak; az elrabolt gyermekü anyák könnyei még fel sem száradtak . . . mikor kormány is, társadalom is napirendre tért a cigánykérdés felett.

Epen ez a közfelháborodás zugott végig az országban a dánosi, gyomi esetek alkalmából; de vajjon nem épen olyan lesz-e most is a napirendre térés?!

Ha még most sem intézkedik a kormány, akkor megérdemli, hogy őket, tetovirozza meg egy ilyen utálatos kompánia.

De intézkedni fog. Hiszen van már cigánybiztos is. Legalább úgy emlékezek a lapokból, hogy egy volt alispán neveztetett

ki erre az állásra. De még eddig nem adott életjelt működéséről. Elég baj. Mit vár vele? . . . Ujabb gyilkolásokat? becsületlenítéseket? gyermekrablásokat? . . . Hiszen mindezek ismétlődtek a dánosi vérengzés óta is! . . . Hiszen nem kell ide tudátlékoskodó nagyképiusködsből készült SS-ok tömkelege. Három nagy alatt nyélbe ítheti az egész cigánykérdést. Hogy hogy? . . .

Egyszerűen úgy, hogy helyezkedjék arra az alapra, hogy *mivel a varázsló cigány törvényen kívül áll, tehát törvényen kívül kell elbánni vele.*

Adót nem fizet; katonát nem ad; foglalkozása bevallott lopás, rablás . . . rendes lakhelye nincs, a társadalomba bele nem olvad; statust képez a statusban, — külön fejedelemmel, az az vajdával, ki élet és halál ura közöttük; s ki azon a qualification választatik meg, ha legravaszabb, legvakmerőbb a törvény kijátszásába s a gonoszított megtervezésében. Nos hát . . . egyenlő törvény illeti-e őt a tisztos polgáraival? . . . Ússe meg a ménkü az ilyen egyenlőséget . . .

Mikor valami katonaságtól megszökött szegény legény, megzavarja va' amely vármegye közbiztonságát: statáriumot szoktak felállítani, az aztán rövid szóbeli per utján elvégzi a maga dolgát.

Hát mért ne lehetne kimondani, hogy a varázsló cigányok ügyében minden járásbíró: statárium?! Mit cikornyáznak ilyen elvetemült népséggel hónapokig, és hatvan tanuval, 17 védőügyvéddel; elrabolván a bírák drága idejét a rendes polgárok ügyének lebonyolíthatásából. Ártatlan egy sincs közöttük. Az akasztófát megérdemli

mindegyik, ha Dánosért nem . . . másért. De bizonyára megérdemli. Mit teketoriáznak hát velök? . . . Mert egészen más az Isten képe és hasonlatosságára teremtett ember, — egészen más, egy társadalomban élő, és akarva, nem akarva, de a közjogi terhet viselő polgár; ez pedig egy közveszedelem; veszedelme a vagyonnak, személynek, becsületnek, erkölcsnek, és az emberi szívben buzgó minden nemes felhevülésnek.

S éppen azért, mert törvényen kívül állanak, törvényen kívül kell velök elbánni. Fel kell kötni a 24 esztendőnél ifjabbakat is Emlékezem Hasur Pistára az ötvenes évekből. Szegény éhes 21 éves gányólegény volt a halasi buckák tanyáján. A másik gányó felesége rábeszélte, hogy assák ki a nem messze lakó öreg gányónak a kamráját, és lopják el a kevés szalonácskáját, zsiradékját. Nagy ég! . . . minő éhes helyzetben lehettek, hogy a hozzájuk hasonló szegény gányótól akartak valamicskét! Az asszony is férfi gatyába, ködmenbe öltözött. De az öreg felébredt. Az asszony belesugta Hasur Pista fülébe, ezeket a szavakat: az öreg istenedet, ki ne jöjj, mert meghalsz! . . . Nem is mert kijönni. Elvittek egy font szalonnát és fél itce zsirt, meg 9 fej vöröshajmát. Csakhamar kitudódott, Elfogták őket, s Hasur Pista 8 nap alatt fel volt kötve. Jelen voltam a tárgyaláson is, a felkötésen is. Igaz sajnáltam. Ma is sajnálom. Az éhség, meg egy gonosz lelkű asszony szuggerálása vitte a rablásra; mert az öregre történt rájlesztés annak minősítette.

Sajnálom . . . de ez a rendje a do-

Ha eldalolhatnám . . .

*Ha eldalolhatnám csak egyszer
 Mindazt mi bánt, s vérezve fáj.
 A fényes ég is elborulna
 S remegne a virágos táj.*

*Az orgonák lehajlanának
 Némán, szeliden, szóvalan.
 Sötét gyászt öltne a természet
 Miként ha nagy halottja van!*

F. Galambos Margit.

Coney Island.

— Amerikai utirajz. — (3)

Irta: **Vértesi Karoly.**

Sokat hallunk, olvasunk ezidőben Japánról és a japániakról; nem zárkóztak, összeköttetésben vannak a nagyvilággal, bepillantunk otthonukba, megfigyelhetjük családi dolgaikat. Hires írójuk Raomi Tamura összeállította a japáni nők 13 parancsolatját. Igen üdvös tanulságuk azok, nehányat kivonatolva, ide jegyzek: „Ha a leány férjhez megy, megszűnik a szülők gyermeke lenni, a férje szülőinek tartozik olyan engedelmességgel, mint a milyennel előbb a saját szüleinek. Egyedüli férfi, a férjed legyen előtted. Ne légy féltékeny. Ne beszélj sokat, senkiről se mondj rosszat. Légy jó háziasszony. Fiatalok közé ne keveredj, az öregek okosabbak. A cselédekkel jól bánj.“ Aláíratjuk ezeket a jó tanításokat. Nagy életbölcesség van bennök.

Máshol, csónak, vasuton, kerekeken gurul le 45 fokos lejtéssel, vízhez érve, szétlocscsantja azt, sebességgel uszik tovább a tengervízen. A nagy csónakban nők és gyermekek. Kedvtelésük, Chute the Chutes. Amodább, ladikázás vizesésen.

Mégmáshol, kacskaringós lejtőn, szeszefogott szoknyában, ülve csuszálnak le többen, közvetlen egymásután, mondjuk libasorban. Egyik ügyesen, a másik felbillenve. Nézik sokan az amerikai mulatságot, kedvtelést, melyet Helter Skelternek neveznek, ami magyarul azt jelenti: nyakra-főre.

Fordulok ide, megyek oda, ahol valami látnivaló akad, a kényesebb izlésűnek, másnak. Egy-egy kődobásnyira találok ezt, találok azt. Egy másik helyen is ülve csuszának le egy nagyon lejtős, kideszkázott térségen. Fényes, sima a kemény faburkolat, letompított szélű, gömbölyű mélyedések, mibe zökkennek. Itt még több a felborulás, félutról hengeredve jutnak le a kisasszonyok, hangos nevetésre fakadnak a nézők, de az nem bántja őket, hangos lihegéssel mennek fel újra a lépcsőkön, hogy újra kezdjék. Az ajtó csapódva zárul be mögöttük, már csak a saját ülő alkalmatosságukon jöhetnek le a csuszva, esetleg mászva. Igen ügyesen ülnek a — babéraikon. A spanyol etiketnek nincsenek itt bástyái. Egy férfinak, bizonyára nem érdektelennek könyei hullottak a kacagástól, mikor nagyot hempergett egy hölgy. A lehangorodás egyiket mulattatja, míg a másik, azt groteszk izléstelenségnek tartja.

Beleülök a halál kerekébe. Ez az elhatározás érelődött meg bennem. Borzasztó, de csak egy-két lélekzetvételeg tart; mások, főleg a nők után

indulok. Si hi et hae, cur non tu Augustine? Loop the Loop-nak nevezik. Tehát a szöszerinti értelemben inkább hurok, mint kerék, vashurok, technikai ügyesség. Negyvenöt fokos szög alatt hullámos vasuton járunk egyideig, mely idő alatt nagy sebességet nyer a kocsi, melyben ülünk nekieresztett. A kocsi egy kört fut be azután, olyan sebességgel futja azt be, hogy az álló helyzetben levő vaskos, inkább hurok magasán, tetőpontján, a fejünk lefelé van, a kocsi is nagy, mégsem esünk ki, a nehéz kocsi sem, mert a nagy sebességben nincs ráérkező idő arra. Ez a középtől futó erő, röperő, miként a parittyá kővének a forgása. A vérkeringés, mely bennünk a meggyorsult lélekzésekor támad, míg — elvesztve a földet lábunk alatt — körben forgunk fel és alá a levegőben, fejünkkel a levegőben lógunk, lélekzetfőtva, szélhűdéssel is végződhetik. Megremeg a szívem és bensőm minden ize-porcikája megragadva, úgy éreztem magamat, mintha minden vérem a szívből a hátamba toltult s onnét vissza szaladt volna. Úterem erőltetve vert. Bénító félelem, szédület fogott el azután, formaárnyak jártak előttem, rázogattam fejemet, mely alácsuklott és egyideig szóvalanná váltam. Szívem, hangosan a megrepedésig dobog. Időbe került, míg teljesen lélekzhettem. Láttam, mások is amikor kiszálltak, megtapogatták magukat, vajjon megvannak-e egészen? Nem kérnék többet a tíz centért szerzett, amerikai fiataloknak való mulatságból, melytől megrendül a belső. Nem biztatok rá senkit. Most is megborzongok, ha a gutakerülgetésre, ludbőrös háttal rágonzolok.

Mentem a szapora érlökés után s vérem rendes keringését visszanyerve, az indiai, csupáncsak hullámzó vasuton. Amerre jártunk, faluk, házak, vidékek mellett el, tömött szakálu indiai emberek, növényzet, szóval Indiába képzelhetjük magukat. Kiegészítésként hallgattunk indiai zenét, néztük a

lognak. Ki tudja, ha fel nem kötik, s valami enyhe büntetést kap, nem vetemedett-e volna nagyobbra!? Aki erőszakkal veszi el a más fillérét . . . annak statárium kell, akárhogy humanizálunk is. Mert inkább kell humanusnak lenni a humanus emberek iránt, az az azokat inkább kell megvédelmezni, mint álhumanitással szarvat adni a különben is inhumanus embereknek.

Térjen hát észre valahára a társadalom a csömörletig és veszedelemig vitt álhumánizmusban, s követeljen olyan törvényt, mely szigorúan védi a jót, és szigorúan bünteti a gonoszt (Majd beszéljek még a sikkasztó urakról is)

Büntesse szigorúan ezeket a kérekerült csodálatokat; melyeket védeni sem volna szabad ilyen gaztett után.

Igaz, hogy van egy védelmi ok: t. i. az, hogy a társadalom mért türte meg eddig koborlásait? mért nem hozott ellenük már régen a veszedelmességüket teljesen elhárító szigorú törvényeket?

Ámde ez a védelmi ok, vád a kormány, a társadalom ellen.

Igen! most már reméljük és követeljük, hogy vége legyen ennek a huzóthasztatásnak, s az a cigánybiztos ur, (vagy mi is a címe?) terjesszen be rövid idő alatt, de csak minél kevesebb §-ból álló törvényjavaslatot, mert ha tudnak gyorsan intézkedni s sertés és marhavész alkalmával, végre valahára intézkedjenek az embervész megállapítására is.

Hetesy Viktor.

== Óbecsei küldöttség gróf Aponyinál. Az államosítandó óbecsei polgáriskola ügyében Óbecse község küldöttséget menesztett a közoktatásügyi miniszterhez. A deputációt *Fernbach* Károly vezeti a főispán elé.

== A palánkai pénzügyi helyzet a nagy bankbukás következtében igen kedvezőtlen, aminek súlyos hatását leginkább a kereskedők és iparosok érzik. A kerület képviselője, *Adámovich*

vadidegen, sőt képző nép csoportosulását, öltözködést, megfigyeltük a hinduk viselkedését. Minő másfajta mulatságok ezek, mint a mikkel Paprika Jancsi kedveskedik. Okulás, tanulás, mindenben való előrehaladás, százezrekbe kerülő előállítás és minden kifizeti magát itt, ahol az amerikai nép tömegesen szórakozik.

Még valami érdekeset tudományos, diadalát az orvosi tudománynak, amit szintén a Luna Parkban látam, lekötö a gondolataimat. Idő előtt, éretlenül a világra jött csecsemők megerősítése az. A koraszülöttek egy házban, erre a célra berendezett és fűtött helyiségben, orvosi felügyelet alatt vannak pólóban, bölcsőben altatgatva a nagyon kicsikék, külön-külön kis üvegházban, mondjuk üveg skatulyában, a szellőztető csövektől elzárva, úgy, hogy csak meleg levegő hatolhat hozzájuk, a felhasználó levegőt az üveg házacskákból, csövek vezeték el. Hőmérő, hogy olyan meleget kapjon minden egyes érő, mint az anya belső melege, de a legjobb ételt, az anyatejet nélkülözök. Az egyik alszik, a másik ébren van, ásít, mosolyog, néz a picike fényes szemével, mozgatja, rózsaszíromnyi kezecskéjét, ha kibontott a karocskájá. Patyolat a vánkoscájuk, mint hab, ő maguk. Sokan nézik őket. Az amerikai így párosítja a hasznosat a mulatsággal. Belépő díjából megtérül a költség. Jó gondolat, hogy éppen itt, a látogatott Luna Parkban van ez a gyermekkiállítás, vagy nevezzük bármiféleképpen. Sok életnek megmentése, mindenesetre.

Szervezetünk minden részében hordjuk a halálunk előfeltételeit. Élképben látjuk ezt az ujszülötteknél.

Ide s tova keringtünk. Itt hitalókö kiabál, ott egy hutorony, nagy darab ember, amott csontóriás, mutatgatja magát, egy törpe növési majom ember pedig légbukfencet vág. Húhó plakátok figyelmeztetnek a látványosságokra, légvasutra, más excentrikus járnúre.

(Vége a jövő számban.)

István a napokban Palánkán volt, ahol a bajok szanalása végett beható tanácskozást folytatott a vezetőköörökkel.

== A zombori függetlenségi nagygyűlés.

A zombori szintiszta függetlenségi nagyban készülődnek arra a párgyülésre, melyen ki fogják mondani, hogy az önálló nemzeti bankot szükségnek tartják. A hatás kedvéért ott lesz a Mukitspárt 100 tagu deputációja is. A nagy készülődésnek a vége valamiképpen visszavonulás ne legyen. Mert ehhez jól értenek a derék zombori 48-asok.

== Törley Gyula szabadkai nagybirtokos

a napokban belépett az országos Alkotmánypárt körébe.

Támadás Vértesi Károly ellen.

Lapunk 16. számában, fenti címmel megjelent közleményünkre vonatkozólag *Zsoldos* Benő, a Bácsmezei Irodalmi Társulat pénztárnoka az alábbi sorokat teszi közzé a „Bácska” című lapban:

A „Bácsmezei” f. évi április 17-iki számában „P. L., az Irod. Társaság tagja”, kibem alighanem a lap felelős szerkesztőjét tisztelhetem, — védelmébe igyekszik venni Vértesi Károlyt, az Irod. Társaság különben érdemes elnökét, a szerinte országos, sőt mondhatni, európai hírnévnek örvendő világjárót. A közlemény igaztalan, sőt kacagtató támadásnak minősíti azokat az észrevételeket is, melyeket mint a komolyságában és a tulajdonképeni céljaiban erősen megcsorbított Irodalmi Társaságnak egyik választmányi tagja, a március 29-iki mozi-illatú előadással szemben a Bácska hasábjain közlöttem. Különös hangsúlyozásával annak, hogy én a sérelmesnek talált észrevételeimet barkivel szemben is elejétől végig fenntartom: különösképen naivnak találok jelen esetben a Vértesi mellett védőbeszéd tartását (melyekről a világ minden kincseért sem állítom, hogy fogadatlan prókátoroktól erednének) egy olyan ember részéről, minő P. L. ur is, a Bácsmezei szerkesztője, kinek mint hivatásszerű íróembernek szintén föltétlenül tudnia kell azt s nem is kételkedem egy percig sem, hogy tudja, hogy egy par excellence irodalmi társaságból a Vértesihez hasonló törekvéseket kimélet nélkül ki kell küszöbölni. Végzetes tévedés volt épen a társaság elnöke részéről, hogy a választmány tudta nélkül ily alantós színvonalu mutatóanyagot igyekezett ott meghonosítani. Mert nem tett mást, mint egy mulató-tányát — mely velünk, magyarokkal egyáltalán nincs is semmi vonatkozásban, — gyatra kivitelű mozgóképek kíséretében mutogatott be a bácsmezei írók társaságában. Hiszen akkor még legalább közelebb lett volna hozzánk a témája, ha ugyanily feldolgozásban, például a budapesti városligetet mutatta volna be vasárnap délután. A kérdés maga egyformán nem irodalmi s magának az amerikai felolvasásnak a szövege is egyáltalán nem állott irodalmi színvonalon.

Én magam is föltétlenül szerettem volna, ha az Irodalmi Társaság az oly „kiméletlen és igazságtalan” támadással szemben hamarosan megadhatja szeretett elnökének a P. L. által hangoztatott „messzemenő elégtételt.” Ennek azonban eddigélen épen maga Vértesi Károly állotta útját, mert hát se a közgyűlést, se a választmányt mai napig sem híván össze, nem adott módot a társaságnak arra, hogy tántoríthatatlan bizalmát vele szemben méltóképpen kifejezze.

Máskülönbén napnál világosabb, hogy P. L. urnak, cikke megírásakor, az ominózus mozi-mutatóanyag eredeti szövegének és járulékaiknak nivójáról fogalma se volt.

Zsoldos Benő,
az Irod. Társaság választmányi tagja.

Zsoldos Benő urnak semmiféle érve nem képes megdönteni azt az álláspontunkat, hogy tudományos avagy szórakoztató előadásokat vetített képek segítségével előadni nemcsak hogy szabad, hanem a siker érdekében szükséges és hasznos is.

Más kérdés az, hogy a felolvasás tartalma mily irodalmi színvonalon állott. A mi véleményünk szerint megütötte azt a mértéket, melyet az intelligens közönség ily esetekben az előadóval

szemben támaszt. Ezt elbírálni egyébként módjában áll ugy azoknak, akik a kérdéses irodalmi ülésen jelen voltak s így közvetlenül szerzett impressziók hatása alatt állanak, — valamint azoknak is, akik az előadáson nem voltak ugyan jelen, de Vértesinek felolvasását, melyet épp most közlünk, elolvassák. Kétségtelen, hogy az ítélet a derek veterán íróknak fog kedvezni.

Ha a képek vetítése esetleg nem a legjobban sikerült, azt irodalmi vonatkozásba hozni nevetéses. Ez egyszerűen technikai avagy mechanikai kérdés, melyet a projektográf-vállalattal kell rendbe hozni.

Végül ismételnék, hogy az a kicsinyítő agresszív hang, melyet *Zsoldos* ur Vértesi Károlylyal szemben használ, az Irodalmi Társulat presztizsén nagy csorbát ejt, s így a sérelem orvoslásáról annak idején gondoskodnunk kell.

Pető Lajos,
a „Bácsmezei Irodalmi Társulat” tagja.

A kereskedelmi és iparkamara ülése.

— A kamarai titkára jelentése a „Bácsmezei” számára. —

Szeged, 1908. április 28-án.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara ma tartotta meg e havi teljes ülését.

Szarvady Lajos elnök az ülést megnyitván, az elnöki jelentések között előterjeszt több kieszközölt intézkedésről szóló leiratot közölte, hogy a Szeged—szabadkai, makói, hódmezővásárhelyi viszonylatokban a helyközi telefonbeszélgetés díja 1 koronára szállítottat le és hogy a pékipar vasárnapi munkaszünetét tárgyában tett azon előterjesztést, hogy a munka vasárnap éjjel 1 órakor megkezdhető legyen, a kereskedelemügyi miniszter a rendelkezések küszöbön álló revíziója alkalmával fontolóra fogja venni. Bejelentette az elnök, hogy a kamara kérelmének megfelelően a májusi menetrendbe Szeged, Kiskunfélegyháza közt két új vonat járatása állítottat be és intézkedés történt, hogy az 1908—1910 évekre megalakítandó adókievő bizottságok össze állításánál a pénzügyigazgatóságok oly javaslatot tegyenek, hogy a tagok fele része iparosokból és kereskedőkből legyen kinevezhető. Több ipartelep állami támogatásáról és ipari tanfolyamok rendezéséről szóló beszámolás után kegyeletesen emlékezett meg az elnök dr. *Marschall* Lajos aradi kamarai titkár elhunytáról és javaslatára az ülés jegyzőkönyvbe foglalta a magyar közgazdaság ez előkelő munkásának elveszte fölött érzett részvétét. Végül bejelentette az elnök, hogy a kereskedelemügyi miniszter az elmúlt évben hirdetett pályázat eredménye gyanánt 5 kerületbeli munkást részesített 100 koronás állami jutalomban, akik közül *Szokolay* Gyula szegedi szabósegédnek a teljes ülés előtt adta át a kitüntető okmányt és jutalmat.

Perjessy László titkár ezután a titkári jelentéseket adta elő, közölvén, hogy az előző ülés óta az iktatóba érkezett és időközben elintéztetett 298 ügydarab, az iroda pedig 1305 ügydarabot adott ki. Kamarai illetékből 10768 korona 19 fillér folyt be.

A napirend tárgyai között elsőnek az elnökség jelentése szerepelt azon előmunkálatokról, melyet a kamara az ipartörvény revízió véleményezésének előkészítése tárgyában végzett. A teljes ülés ezzel kapcsolatosan olyképp határozott, miszerint kérni fogja, hogy a tervezet második részének megjelenése után mielőbb összehívassék az első ankét és ne halasztassék össze, hogy e sürgős és fontos reform még ez évben törvényhozas elé kerülhessen.

Véleményt szolgáltatott ezután a kamara több ipari, közigazgatási, védjegyhasználati, vasárnapi munkaszüneti, végeladási engedélykérés, s b. szakkérdésben. A kassai kamarának munkásbiztosítási hetijárulékok beszédésénél követett gyakorlat tárgyában tett felterjesztését pártolja a kamara és csatlakozott a brassói kamarának a választójog változásainál az iparosok és kereskedők érdekeinek figyelembevételét kérő felterjesztéséhez.

Elhatározta a kamara, hogy a Zomborban rendezendő vármegyei háziipari kiállításon kiosztandó jutalmakra 300 korona, a tanonciskolai tanítóknak szakirányu rajzitanításban való kiképzésére pedig 250 korona támogatást nyújt.

Fényes esküvő Zsablyán.

— Saját tudósítónktól. —

Zsablya, 1908. április 27.

Lapunk múlt számában röviden megírtuk, hogy *Trenka* Kálmán tart. honvédluszárnagy hadnagy zsablyai szolgabíró husvét hétfőjén Zsablyán ol-tárhoz vezette dr. *Boromisza* Tibor szatmári megyés püspök unokahugát *Boromisza* Rózsikát. Az előkelő esküvőről még a következő részleteket közölhetem: Koszorus párok voltak *Werner* Elza — *Nagy* Aladár, *Kis* Mariska — *Boromisza* Tivadar, *Werner* Leona — dr. *Eidenmüller* Elemér, *Martinovits* Blanka — *Guckenberg* Miklós, *Werner* Rizetta — *Milics* János, *Werner* Mili — *Jakabffy* Gidó, *Leblanc* Évike — *Werner* Gyula és *Martinovits* Babi — *Boromisza* Rezső. Szép és kedves látványt nyújtottak a kis koszorus párok és pedig *Széchenyi* Manci — *Boromisza* Zoltó, *Boromisza* Ilonka — *Pintér* Feri.

Üszályvivő volt *Nagy* Mancika.

A polgári házasságot *Évinger* Kálmán anyakönyvvezető-helyettes kötötte meg, míg egyháziilag *Szabó* Pál plébános áldotta meg az új házaspárt.

Esküvő után az örömanyanál özv. *Boromisza* Istvánnénál fényes nászszakoma volt, amelyen a fennebb megnevezetteken kívül résztvettek: dr. *Széchenyi* Tamásné, dr. *Boromisza* Tivadarné, *Pintér* Vidorné, özv. *Werner* Emilné, *Martinovits* Józsefné, *Guckenberg* Miklósné, *Nagy* Jenőné, dr. *Földes* Simonné, *Katona* Iduska, továbbá dr. *Széchenyi* Tamás és dr. *Boromisza* Tivadar násznagyok, *Szabó* Pál, *Évinger* Kálmán, dr. *Földes* Simon, *Trenka* István, *Pintér* Vidor és *Nagy* Jenő.

A lakoma alkalmával dr. *Széchenyi* Tamás főszolgabíró, násznagy a következő szép felkötőt mondta a mátkapárraf:

Mélyen tisztelt nász közönség!

A vőlegényből és menyasszonyból ime férj és feleség lett!

De ők még a boldogság menyországának küszöbén, a félig nyitott ajtóban megállanak és visszaneznek, nem másér, csupán azért, hogy reánk árásszák szerelmi üdvösségük fényét, és megosszák velünk teljes boldogságuk első perceit!

Ők elfogódottak, ők szótlanok, ők andalognak, és a jelen gyönyörűségeiből a jövő üdvébe ringatja szíveiket az édes álmodozás; de mi vigan és zajosan ünnepelehetjük őket esküvőjük jelen nászszakomáján! Amit ők éreznek, annak mi leszünk visszatükrözői e nászünneprózsaszintű jókedvében! Ragyogjon minden körülöttünk, zengjen a szép szó, süttogjon lágyan az áldás és az égi varázslat változtasson mindent olyanná, hogy a mit a boldogok esküvőjük napján látnak, éreznek, hallanak, óhajtanak: mindaz híven kísérje őket az egész életen keresztül. Mézes heteik mézes évekké nőjenek és tartsanak, amíg csak élnek, és éljenek nagyon sokáig! (Zajos tetszés és éljenzés.)

A vig társaság csak másnap délelőtt oszlott szét.

A milliós nyeremény bünpöre.

A bajai milliós pör legnevezetesebb mozzanata, hogy a bank és Eckert egymással kiegyeztek. Eckert ügyvédje, dr. *Forró* Félix ezt a következő bejelentésben adta tudtul:

Nagyságos Elnök úr!

Tekintetes kir. Törvényszék!

Van szerencsém bejelenteni, hogy ügyfelem, Eckert Antal sértett a jelen bűntügyből eredő magánjogi igényei tekintetében békés egyezséget kötött a bajai keresk. és iparbankkal, mely ellen, a jelen panaszbeli cselekmény megállapítása esetében, gazdagodás címén kártérítési igényt támasztani jogosítva volna.

Nehogy félreértsenek azok az intenciók, melyek a feleket ezen egyezés kötésénél vezérelték, kötelességemnek tartom megjegyezni, hogy a bank vezetősége az egyezés kötésénél kifejezetten kijelentette, hogy meg van győződve arról, hogy itt bűncselekmény nem történt, ennek dacára egyezséget köt, nehogy a vezetése alatt álló intézetet egy hosszadalmas per esélyeinek kitégye, mely annak hitelét megingatná s akadálytalan működését megbénítaná. Eckert Antal urat pedig az egyezés megkötésénél az vezérelte, hogy a maga és

családja jövőjét nem akarta kötni egy súlyos és izgalmas jogvita esélyeihez, melynek kimenetelét még bizonytalannak kell tartania, de szülővárosában polgártársainak is tartozni vélt azzal, hogy áldozatkészség és engedékenység árán is elősegítse azt, hogy lehetővé tegye akadálytalan további működését egy tisztos multtal bíró pénzügyintézetnek, mely Baja város gazdasági életében a jövőben is áldásos szerepet játszani hivatva van.

Ily szempontok a kölcsönös közeledést lehetővé tevén, létrejött az említett egyezés, melynek a jelen bűnperre való kihatása első sorban természetesen abban nyilvánul, hogy a sértett általam ezennel kijelenti, hogy a jelen bűntügy tényálladéka alapján sem a jelen perbeli vádlottak, sem bárki más ellen magánjogi igényeket már nem támaszt, s ilyeneknek megállapítását és megítélését nem kéri. Kijelenti továbbá a sértett, hogy amennyiben az eljárás bármely stádiumában, bármely előttem ismeretlen okból a kir. ügyészség a vádat elejtlen, ezen esetben a vádat mint pótmagánvádló átvenni nem fogja.

Az a vagyoni kár, melyet a sértett szenved s melynek orvoslását kereste, amidőn a jelen bűntügyet folyamatba tette, ezek szerint reparálva van. Eckert Antal ur, amidőn az ügyészség és a bíróság segélyét igénybe vette, törvényes formában igazát kereste, az igazságszolgáltatásba vetett rendületlen bizalommal és abban a reményben, hogy a jogszolgáltatás igazságot kerest, hogy juttassák. Ez a bizalma s ez a reménye a legteljesebb mértékben bevált, a sértett teljes mérvben megtalálta azt, amit keresett, és így nincs többé oka arra, hogy további ingerenciát, még abban a csekély mérvben sem, amelyben ezt a törvényt ebben a királyi ügyészség által vitt perben neki megengedi. Ezen okok által vezérelve, de meg azért is, mert az emberi gyarlóságnál fogva a legjobbhiszemű meggyőződés és tudomás elvégre is téves lehet: lelkiismereti kötelességének tartja Eckert Antal ur kijelenteni, hogy a vádlottak megbüntetését nem kívánja, és panaszától eláll.

Ily körülmények között Eckert Antal ur, amennyiben további szereplése ezen főtárgyaláson egyáltalán szükséges, már csak mint tanu lesz jelen s ezzel megszűnik a szüksége és jogosultsága annak, hogy a jelen főtárgyaláson általam, mint ügyvéd által továbbra is képviselve legyen. Kerem a tisztelt bíróságot, méltóztassék ezt a bejelentésem tudomásul venni abban az értelemben, amelyben ezt megtenni szerencsém volt.

A tárgyalást azonban folytatják, mert hivatalból üldözendő bűncselekményről van szó. Igen érdekes volt az irászakértők eme vallomása:

A szakértői vélemény megállapítja, hogy az első könyvben a tintával írott *Wagner* Janka és *Horváth* István név alatt ironnal Eckert Antal és neje *Kollár* Mária neve volt írva. *Horváth* István neve ceruzával is be volt írva.

Megállapítják a szakértők, hogy a 702. szám alatt látható 2219/41. helyébe tintával írott szám volt, amit kiradiroztak. A radirozás főleg a 41. szám 1-nek helyére irányult. De nem lehet megállapítani, hogy mi volt a kiradirozott szám.

Megállapítják a szakértők azt, hogy a skontró könyvben látható tintafolt nem véletlenül keletkezett, a véletlenség nem valószínű.

Azt nem lehetett megállapítani, hogy a könyv a tintafolt ejtésekor milyen helyzetben volt.

Az is valószínű, hogy a tintafolt alatt radirozás és áthuzás volt. Radirozás mellett szól a tintafolt átvivődása, az áthuzásoknak nyomai még most is láthatók.

Megállapítható, hogy a tintafolt alatt 2219/41, illetve 46 szám volt. Nagyobb nagyítás mellett azonban kiderül, hogy a 46 szám 6-ja 1-gyesből keletkezett, mert a hatos alsó kanyarulata alatt is az egyes vége látható, felülről pedig megtörik a hatos szára.

A tintafolt feloldása után a szakértők a legnagyobb valószínűség szerint a 2219/41 egyese helyén 0 volt, a 2219/46 hatosa helyén pedig 1 volt.

Pekár Dezső az egyes mellékkörfilmények figyelembevételével a maga részéről teljes bizonyossággal vallja, hogy az egyes helyén 0 volt, hogy tehát Eckerté volt a nyerő negyvenes sorsjegy.

Buchböck Gusztáv a maga részéről nem tartja kizártnak, hogy a 0 alakja véletlenül keletkezett a vegyi vizsgálat során, bár annak határozott alakja ellentmond ennek a magyarázatnak.

Arra a kérdésre, hogy az eredeti sorsjegyen van-e radirozás és mi volt ez alatt, — a szakértők megállapítják, hogy van radirozás, de hogy mi volt a radirozás helyén, azt nem lehetett megállapítani.

A szakértők állításait mikrofotografiákkal, fényképfelvételekkel igazolják.

HIREK.

A képviselőházból.

A dunaparti cabaret-t szerdán nyitották meg újból. A szereplők nagy számban jelentkeztek; a nézőközönség azonban gyéren mutatkozott, aminek alighanem az a magyarázata, hogy az „Igazság”-hoz címzett szomszédos arénában most folyik Polónyi és Lengyel politikai birkózók döntőversenye, mely a közérdeklődést a maga számára foglalta le.

E napon töltötték be az alelnöki, háznagyi és jegyzői állásokat. Ismét a régiek foglalták el helyeiket. A bácskaiak közül leszavaztak: *Polit* Mihály, gróf *Teleki* Árvéd, *Lovász* Márton, *Fernbach* Péter, dr. *Baloghy* Ernő, *Fernbach* József, *Mihálovits* Ernő és *Lázár* Pál. A többiek még élvezik otthon a szünetet.

Baloghy Ernő volt az első egyike, akik az üléssteremben megjelentek. Midőn *Kossuth* Ferenc észrevette, magához intette s jól megrázta a kezét. Tán csak nem azért, mert a 48-as eszmét egyforma lelkesedéssel ápolják?

Fernbach Péter megszokott helyén egymagában várta a szavazás megkezdését. Midőn a hivatalos cédulát az urnába dobta, nyomban átsietett az alkotmánypárti mágnások közt ülő *Mihálovits* Endréhez, akitől bizonyára a második patika felállításának kérdéséről beszélgetett.

Fernbach József — szokása szerint — ezuttal is a karzatbeli hölgyeket szedte elő. Már t. i. reájuk szegezte látcsövét; s bizony megesett, hogy egy-egy fiatal, elegáns menyecskén 10 percig is rajt felejtette. *Mihálovits* Endre megirigyelte e jó szokást s szintén gukkerezni kezdett.

Gróf *Teleki* Árvéd Darányival és *Kossuth* tal tárgyal. Bizonyára ismét ki akar valamit csikarni az ő kedvelt újvidéki számára. Politikai nézeteltérésünk dacára is, el kell ismernünk, hogy befolyását, tekintélyét senki se érvényesíti oly erővel, oly mértékben és nemes jóakarattal, mint gróf *Teleki* választói érdekében.

Gróf Wilczek Frigyes főispán. A király gróf *Wilczek* Frigyes, özv. *Latinovits* Albinné cs. és kir. kamarásné, lapunk jeles tollu munkatársának vejét Nyittravármegye főispánjává nevezte ki. Az új főispán, aki széles körökben nagy népszerűségnek örvend, az ifjabb főuri nemzedék egyik legképzettebb és legagilisabb tagja. Ipari és gazdasági téren már eddig is hasznos munkásságot fejtett ki. Mint képviselő nem tartozott azok közé, akik zajos szerepléssel, lármás viselkedéssel igyekeztek maguknak pozíciót teremteni. De valahányszor felszólt, fényes bizonyítékát adta az illető kérdéssről alapos szakavatottságának. Nyitramegyében a társadalom minden rétegében nagy örömet és megnyugvást kelt ez a kinevezés.

Bogdanovics Lucian a bajai főgymnásiumhoz. A bajai főgymn. tanári kara feliratban üdvözölte intézetének egykori jeles növendékét, *Bogdanovics* Lucian püspököt titkos tanácsossá és pátriárka-helynökké történt kinevezése alkalmából. A püspök a figyelmet ezzel a szép levéllel köszönte meg:

Nagyságos és Főtisztelendő Igazgató Ur!

A belső titkos tanácsosi méltóság legkegyelmesebb adományozása, valamint a karlócai szerb patriarkatus adminisztratorává való kinevezetésem alkalmából kegyes volt Főtisztelendőségem úgy saját, mint rendtársai nevében is szerénységemet szívélyes gratulációjával kitüntetni; fogadják ezért legmélyebb köszönetemet. Legyen meggyőződve Főtisztelendőségem, hogy én mindig büszke voltam arra, hogy gimnaziumi tanulmányaimat a vezetősök alatt álló intézetben végeztem, hol csakis a szépre, jóra és nemesre de legfőképpen a lángoló hazaszeretetre oktattak bennünket, amiért is örök hálára kötelezték tanítványainkat, kik közé magamat is első sorba helyezve, vagyok Főtisztelendőségemnek s szeretett rendtársainak igaz híve

Bogdanovics Lucian
püspök.

A József-szanatórium cservenkei fiókja e hó 20-án műkedvelői előadással egybekötött táncestélyt rendezett, mely tekintélyes összeget juttatott a nemes intézménynek.

Káplánok áthelyezése. Az érsek Udvarlyitsván jánosalmi és Horváth Gyula kalocsai káplánokat kölcsönösen áthelyezte.

A szabadkai ügyvédi kamara közgyűlése. A szabadkai ügyvédi kamara május 10-én rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a lemondás által megüresedett pénztárosi és ügyészi állásokat tölti be.

Összeesett az éhségtől. Pein Tácó, ösziváci lakos a napokban a templomba menet, összeesett az utcán. Teljesen öntudatlan állapotban szállították a kórházba, ahol a községi orvos megállapította, hogy a szegény ember éhségtől esett össze.

A titeli barlangok. Titeli levelezőnk írja: Néhány budapesti napilapban látott napvilágot eme cikk „100 magyar család barlangokban Titelen.” Eme cikk alapján a belügyminiszter az eset megvizsgálása céljából Dr. Turcsányi Józsefet, a szegedi állami gyermekmenhely igazgató főorvosát küldötte ki, aki f. hó 25-én este 8 órakor Titelre megérkezvén, Schick Ernő szolgabíróval a barlangoknak elnevezett „Laguna” lakások megvizsgálásához fogott. — A lagunák egy részében megjelenvén, majd a vizsgálatokat másnap Dr. Thurszky Pál járásorvos tb. főorvos közbejöttével folytatta. Habár eme lakásokat nem is találta egészen megfelelőeknek, az ezekre vonatkozó cikkeket mégis tulzottnak jelentette ki. Csodálkozva tapasztalta azonban, hogy a lagunákban nemcsak magyarok, hanem németek és szerbek is laknak.

Uj mulatóhely Temerinben. Mostanában nyitotta meg Kovács András — mint temerini levelezőnk írja — újonnan épített vasuti vendéglőjét s már is a leglátogatottabb mulatóhelynek bizonyult. Kint, a vasuti állomás közvetlen közelében fekszik s alkalmas fekvésével és gyönyörűen parkozott udvarával méltán csalogatja magához egy a helybeli, mint a vidéki átutazó közönséget. Rendkívüli alkalmas helyen való fekvésén kívül nagy lendületet ad ennek a mulatóhelynek a vendéglős tapintata és előzékenysége, a melylyel a vendégeket kiszolgálja; de mindezekon kívül a kitűnő italok és friss ételek sem játszzák az utolsó szerepet a közönség meghódításában. Vasárnaponként Temerinnek kellemes, sőt élvezetes kiránduló helye, ahol e napok délutánjain zenét is hallgat a közönség még pedig a temerini híres tambura zenét, mely annak idején Debrecenben is feltűnést keltett. A szép kezdettel indult vendéglő még szebb jövőnek néz elébe.

Házasságok. Tessényi Oszkár bácsmonostorszei községi jegyző eljegyezte Ábrahám Ilona adai r. k. tanítónőt.

Spitzer Rudolf adai kereskedő eljegyezte Schick Boriska kisasszonyt, Schik Ignác óbecsei kereskedő szeretetreméltó leányát.

Burány János zentai városi tanácsnok a napokban tartotta esküvőjét Vörös Mariska kisasszonnyal.

Wurm Márk budapesti magántisztviselő eljegyezte Goldfahn Anna budapesti izr. tanítónőt, Goldfahn József topolyai rabbi leányát.

Werner József mélykúti tanító eljegyezte Drégely Böske kisasszonyt, Drégely Kálmán mélykúti kántortanító kedves leányát.

Lázár János Szegedről eljegyezte Szűszner Mariska kisasszonyt, Szűszner Ferenc bácsföldvári tanító leányát.

Fürst Adolf kulai nagytőzsde tulajdonos eljegyezte Spitz Vilma kisasszonyt, Spitz Adolf palánkai takarékp. pénztárnok leányát.

Ifj. Schwerer József Kuláról eljegyezte Brandt Anna kisasszonyt ugyanonnan.

Machmer Mihály Torzsáról eljegyezte Hoffmann Zsófia kisasszonyt.

Templomavatás Monostorszezen. E hó 23-án szentelték fel Monostorszezen azt a remek gótstíli kápolnát, amelyet az odaváló plébános saját költségén emelt. Az ünnepély nagy fényvel folyt le. Az egyházi aktust maga a plébános vezette. Az ünnepnapra megérkezett az érsek kiténtetése is, melylyel a buzgó plébános főszentszéki ülnökké nevezte ki s egyben megengedte neki, hogy a violaszínű övet is viselhesse. Nagy Béla 45 év óta működik a papi pályán s ez idő alatt sok alapítványt tett. Önzetlen áldozatkészségének egyik maradandó emléke a most felszentelt kápolna is.

A rom. kath. iskolák megvizsgálása. Zundl Péter egyházmegyei főtanfelügyelő április 27-től május 16-ig a következő helyeken vizsgálta meg a rom. kath. iskolákat:

Ujverbáson, Kuczorán, Kúlán, Cservenkán, Ószivácson, Kisszapáron, Kerynén, a zombori tanyákon, Nemesmiliticsen, Csonoplán, Gyulafalván, Kossuthfalván, Pacseron, Bajmokon, Kurbaján, Madarason és Katymáron.

Halálozások. Kelemen Jánosné, néhai Kelemen János adai földbirtokos özvegye a napokban Budapesten 79 éves korában meghalt. Az elhunyt jólelkű urnőben dr. Mikosevits Kanut megyei főügyész neje az édesanyját gyászolja. Adán temették el a közönség óriási részvételével.

Bergel Ferenc zentai birtokos, ki hónapokkal ezelőtt öngyilkossági kísérletet követett el, a napokban meghalt.

Heintzmánné sz. Glats Mariska Apatinban e hó 26-án 24 éves korában meghalt. A jólelkű urnő elhunytá általános részvételt kelt.

Hennigs Frigyes cs. és k. 23. gy. ezredbeli százados, a zombori tiszüknak általánosan becsült és széles körökben nagy szimpátiának örvendett tagja a napokban 40 éves korában hosszas, kínos betegség után meghalt. Budapesten temették el nagy katonai pompával. Az elhunytban Horvátoivits Stipó, a zombori Elefánt-szálloda tulajdonosa vejét gyászolja

Lucsics Jakab ludasi plébános szerdán meghalt.

Fizetéseképtelenség Zomborban. Drahos István zombori rövidárkereskedő fizetéseképtelen lett. Egyezsége főrekszik s 30%-ot ajánl hitelezőinek.

Az uverbázi telefon. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Ujverbász teljes nappali távbeszélő szolgálatot tartson.

Uj cégek. Bács megyében újabban eme cégalakulások történtek:

Óbecse: Róth Manó és fia (Róth Emil kilépett a cégből s így egyedüli tulajdonos Róth Manó).

Ujvidék: Kuborczy Mihály cukrász.

Bezdan: Bachrach Mózes fia (egyedüli tulajdonos Bachrach Lajos s így a fiait jelző megszűnt).

Kula: Hack és Krämer gőzmalomtulajdonosok (Hack Vilmos a cégből kilépett; Krämer János földműves pedig belépett a cégbe.)

Egy iparos öngyilkossági kísérlete. Derpaderits Illés bajai főrekvő iparos nemrég saját hibáján kívül fizetéseképtelen lett. E miatti elkese redésében a napokban főbe lötte magát. Sérülései súlyosak, de nem életveszélyesek.

Az ujvidéki főispán kinevezése. Dr. Balla Aladár ujvidéki főispán e hó 24-én Damjanov Gójkó okl. mérnököt a város műszaki hivatalához mérnökké nevezte ki.

Az ujvidéki járásbírók köréből. Oláh Miklós szatmárnémeti törvényszéki jegyzőt az ujvidéki kir. járásbíróshoz albiróvá nevezték ki.

Az ujvidéki hidsáncok. Ujvidékről jelentik: Városunk jövő fejlődése, de finánciái tekintetében is fontos bizottság működött e hó 24-én. Ugyanis Popp György min. tanácsos zombori pénzügyigazgató a pénzügyminiszterium megbízásából, annak f. március 20. és pótlólag ápr. 17-i rendelete alapján, a pétervárad hadmérnökkari igazgatóság és a 13. hadtest katonai építészeti ügyosztálya képviselőinek közreműködése mellett, a hidsáncokhoz tartozó összes felépítményeket s a hajóhid üzeméhez szükséges épületeket e hó 24-én becsültette meg, a várostól független hites becsülsőknek Sztankovits György főmérnököt, Bács-Bodrog vármegye államépítészeti hivatalának főnökét és Endre Antal műszaki tanácsost, az ujvidéki m. kir. folyammérnöki hivatal főnökét híván meg. A bizottság, melyben a város Ertl Ignác polgármester-helyettes, Profuma Béla főjegyző és Orbán Ignác műszaki tanácsos által volt képviselve, a hidszínén felkérte a két becsült, hogy nevezett felépítményeket és épületeket becsüljék meg. A két becsült a bizottság jelenlétében a felvételeket és vizsgálatot megejtette s ezek alapján szerkesztette a becslési kimutatást és vázrajzokat. E részletes kimutatás szerint a becslés végösszege 122.581 kor. A becslés aktusáról két példányban állítottatott ki a jegyzőkönyv, melyek egyikét a becslési kimutatással és a vázrajzokkal együtt Popp György min. tanácsos e hó 27-én személyesen terjeszti be a pénzügyminiszternek, másikát pedig a pétervárad hadmérnökkari igazgatóság képviselője: Konakovits százados-kezelőtiszt vette át. A zágrábi hadtest katonai építészeti ügyosztálya Rech Hugó katonai épít. mérnök által volt képviselve. Mondanunk sem kell, hogy a hidsáncok átvétele, illetőleg eltávolítása következtében a város csekély anyagi áldozat árán milliókat érő területhez jut, mely a város jövő fejlődésének egészen új perspektívát nyújt.

A kossuthfalvi gyermeknap című, két héttel ezelőtt megjelent cikkünkben foglaltakra való vonatkozással annak a közlésére kértünk föl, hogy Berger Sándor könyv- és papirkereskedő, az orsz. gyermekvédő liga egyik megbízottja is közreműködött a rendezésben. Továbbá, hogy az elhagyott gyermekek jelképeként egy csinosan felöltöztetett babát sorsolt ki, melynek jövedelmét, 20 koronát a liga részére e hó 6-án a budapesti Magyar Agrár és Járadék-bankhoz küldött be

Az ultramikroszkop tökéletesítése. A Sientopf-Zsigmond-féle ultramikroszkop feltalálása óta az ultramikroszkop tökéletesítése lépten-nyomon haladt előre; könnyen kezelhetővé lett a Reichert Károly cég által gyártott tükörkondenszorok feltalálása által. Sajnos azonban, hogy csakis 900-szoros nagyításig volt használható, homogén immerziós tárgylencsénél azonban nem, úgy, hogy a syphillis diagnózisnál oly fontos spirochaeta pallida éppen hogy látható volt. Újabban dr. Thim József azáltal, hogy az immerzió legfelsőbb lencsése fölé egy irisdiaphragmát alkalmaztatott, bizonyos árnyék kontrasztos megvilágítást ért el, úgy, hogy a baktériumok (spirillumok sib.) konturjukkal jól láthatók ezeken felüli nagyításoknál. Ezen megvilágítás még javíthatónak látszik egy a világitó nap forrás elé helyezett prizma által, melynek színes sugárképe tetszés szerinti színben felhasználható. Világitó forrással felhasználható a nap és villanyoson kívül a Szabó István-féle Magneziumgáz; kondenszorul a legalkalmasabb a Reichert-féle F. Plattenkondenszor, melylyel együtt a dr. Thim-féle iris homogen immerziós tárgylencse pompás ultramikroszkopás képet nyújt.

A homogen immerziós tárgylencsében elhelyezett irisdiaphragmának előnye, hogy bármely intenzivebb fényforrásnál használható; természetesen a ledialfragmazás az apertura bizonyos fokáig terjedhet.

Az első ilyenféle dr. Thim-féle iris diafragma homogen immerziós tárgylencsét a híres Reichert K. bécsi cég most készíti.

Tisztelgés Koller főszolgabírónál. A bácsalmási járás jegyzői kara e hó 27-én testületileg tisztelgett Koller Oszkár főszolgabírónál, a kinek megválasztása alkalmával gratuláltak a főszolgabírónak. A jegyzőket villás reggelire hívta meg, mely több tősztan ünnepelte az új főszolgabíró.

Igazságügyi áthelyezések. Az igazságügyminiszter Jancsél Zoltán bácsalmási királyi járásbírói jegyzőt saját kérelmére, s hasonló minőségben a szabadkai királyi járásbíróshoz; Kiss Mátyas nagyigmándi királyi járásbírói irnokot pedig a szabadkai királyi törvényszékhez áthelyezte.

Gyanus halál. Dr. Majnicski Milutin szabályi községi orvos jelentése szerint Milicsics Alexa 25 éves, szabályi borbély a mult csütörtökön mérgezési tünetek között meghalt. A jelentés alapján az ujvidéki kir. törvényszék vizsgálóbírója szombaton felboncoltatta a halottat és ennek egyes testrészeit a budapesti vegyintézetbe küldötte. A vizsgálatot vezető a halál okát gyilkosságra alapítják.

Uj gőzmalom Baján. Schön Ábrahám kereskedő, Schmid Adolf és Horváth Mihály birtokosok Baján nagyobb szabású gőzmalom építenek.

Sorozások Topolyán. Topolyai levelezőnk írja: A topolyai járáshoz tartozó községi hadkötelesek sorozása megtörtént a következő sorrendben:

Április 15-én Topolya k. I. és II. korosztály.
 „ 21-én Topolya III. korosztály, Kossuthfalva I., II., III. korosztály.
 „ 22-én Bajsa, Pacser I., II., III. korosztály.
 „ 23-án Kishegyész I., II., III. korosztály. Béketehegy I. korosztály.
 „ 24-én Békete-hegy II., III. k. o., heghegy I., II., III. korosztály.
 „ 25-én Csantavér k. I., II., III. korosztály.
 Az eredmény, mint alábbiak mutatják, ropant kedvezőtlen.
 Felhiva lett ujonc I. korosztálybeli 606.
 „ „ „ II. „ 331.
 „ „ „ III. „ 270.
 B. lajstrom alapján felhiva 19.
 Összesen: 1226.

Besoroztattak ezek közül 223. Önként jelentkezett 3. Póttartalékos lett 30. Hadseregbe eddig szolgált ezek közül 14. Visszahelyeztetett 438. Fegyverképtelen lett 185. Töröltetett mint nyomorék 4, tévesen felvéve lett 30, felülvizsgálatra küldetett 19, trachomásnak találtatott 37, katonakórházba küldetett 15. Összesen 742.

Távol volt az I. korosztályból 89.
 „ a II. „ 79.
 „ a III. „ 63.

Összesen: 231.
 Teljesen ismeretlen I. korosztályban 6,
 „ „ II. „ 1,
 „ „ III. „ 1.

Az ujoncozás polgári elnöke volt: Scultely Ferenc árvaszéki elnök. A közös hadseregbeli elnök: Wayda János alezredes. A honvédségi elnök: Kleszky Ottó alezredes. Polgári orvos: dr. Thim József apatini járásorvos. Hadseregbeli orvos: dr. Thramoszkay Géza törzsorvos. Honvédségi orvos: dr. Gidófalvy Béla törzsorvos. Sorozó hadnagy (közös): Kovacsich Károly hadnagy. Sorozó hadnagy (honvéd): Adám Endre. A polgárság részéről jelen volt: pacseri Császár Péter főszolgabíró.

Bácsme gyét érdeklő vasut-ügyben a napokban volt a kereskedelmi miniszteriumban tárgyalás. Ugyanis a *Bezdán* tőszomszédságában levő *Kiskőszeg* (Batina) baranyavár—pélmonostor—siklós—harkányi h. é. vasutról van szó.

A vonalra tulajdonképen két külön előmunkálati engedély adatott ki, még pedig a baranyavár-pélmonostor—kiskőszegi részre dr. Keppich Gyulának, a baranyavár-pélmonostor—harkányi szakaszra pedig a Fried és Adorján budapesti cégnek. A két vonalszakasz előmunkálati engedélyre legutóbb a Fried és Adorján és Deutsch S. budapesti cégekre ment át, akik a vasutat drávavölgyi vasut elvezetés alatt kívánják megépíteni. Az új h. é. vasut az eszék—villányi vonalon fekvő Baranyavár-Pélmonostor állomásból indulna ki és egyrészt nyugoti irányban a Dunamenti Kiskőszeg községig, másrészt keleti majd északkeleti irányban Harkány községig vezetne. Érintendő egyfelől Karancs, Hercegszöllős, Csúza, Baranyavörösmart és Kiskőszeg, másfelől Baranyaszentistván, Petárda, Beremend, Kistapolca, Nagyarsány, Siklós és Harkány községeket. Egyelőre azonban a vonalnak csak Kiskőszegtől Siklósig terjedő 60,5 km. hosszú részét építenék ki, a siklós—harkányi 4 km. hosszú rész pedig csak a tervezés alatt álló pécs—bródi fővonalnak létesítése után épülne, mely utóbbi vonalhoz a h. é. vasut Harkánynál csatlakoznék. A csatlakozás folytán bővítendő Baranyavár—Pélmonostor állomáson kívül a következő állomások létesülnének: Harkányfürdő, Siklós, Baranyanagyarsány, Kistapolca, Rácsholy, Beremend, Petárda, Baranyaszentistván, Bengé, Karancsvér, Karancs, Hercegszöllős, Csúza, Baranyavörösmart és Kiskőszeg, Beremend állomásból az ottani kőbányába iparvágány tervezetik. Engedélyesek kérték, hogy a kiskőszegi vég és átrakodó állomás egyelőre ki ne építtessék. A vasut építési tőkéje három alternatív esetre állapított meg. Ugyanis ha a vonal Harkányig épül, akkor az építési tőke 5.860.000 korona, ha a siklós—harkányi rész elmarad 5.650.000 korona. arra az e-re pedig, ha a kiskőszegi átrakodó állomás is létesül, az építési tőke mindkét esetben 290.000 koronával nagyobbodnék. Az 5.860.000 kor. építési tőkének törzsrésvényekben fűződendő 35%-ából, vagyis 1.051.000 koronából az érdekelt községek valamint a Schaumburg—Lippe hercegi urodalom hozzájárulásával 820.000 korona van biztosítva; az 1.231.000 koronát tevő hiányt államsegély és postaváságként kérik az engedélyesek.

Nádassy színtársulata a közönség lelkes pártolása mellett tartja előadásait Zentán. A kitűnően szervezett társulat megérdemli a támogatást, mert minden irányu darabnak az előadása magas művészi színvonalon áll. Nádassy igazgató Zentán való tartózkodásának időszakát — mint halljuk — megfogja hosszabbítani.

Negyven éve orvos. Szívácáról írják nekünk: Községünk köztisztelőben álló orvosa dr. Neugebauer Dávid immár 40 éve szolgálja az emberiséget farszói pályáján. Közöttünk 30 éve munkálkodik szakadatlanul, fáradtságot nem ismerve. S még most is, midőn már meggörnyedt az éveken át tartó munkától és a szálló évektől, ép oly friss erővel végzi naponkinti véget nem értő utait, mint hajdan, ifjú tagokkal. Aki csak ismeri őt, az mind tisztelettel néz reá, a munka emberére. A mai társadalmi és gazdasági rend igazságtalanságát mutatja, hogy azon ember, aki évtizedeken keresztül legnemesebb és legfárasztóbb munkában töltötte életét, nem részesül abban az elismerésben, melyet becsülettel végzett munka mindenkor megérdemel. A mai társadalmi és gazdasági rendben csak a szájhősök érvényesülnek, a csendes komoly munkálkodást senki sem veszi észre. Szívából gratulálunk és derék, hivatását komolyan végző férfinak és érdeklődéssel várjuk: hogy az illetékes tényezők megadják-e a munkának, amit megérdemel.

A bácsalmási ügyvédi kar köréből. A Budapesten székelő kir. kincstári jogügyi igazgatóság — mint levelezőnk írja — a bácsalmási járás területére állandó jogi képviselőjéül dr. David Arthur bácsalmási ügyvédet nevezte ki.

Öngyilkos aljegyző. Kovács Sándor mélykúti aljegyző szerdán hajnalban öbélölte magát s nyomban meghalt. Teltének oka eddig ismeretlen.

Második gyógyszerár Temerinben. Temerinből írják nekünk: A temerini egészségügyi bizottság folyó hó 26-án gyűlést tartott, amelyen, hogy felszólításának eleget tegyen véleményezte a községhez érkezett kérvényt, amely egy második gyógytár felállítását kéri. A tagok hevesen vitatták a kérdést. Szavazásra kerülően a dolog, a szavazatok megoszlottak. Legközelebb a képviselő-testület foglalkozik az ügygel.

Szinpártoló egyesület Zentán. Zentán mozgalmat indítottak egy szinpártoló egyesületnek létesítése iránt, melynek az lenne a célja, hogy a jobb társulatok működését néhány hétre anyagilag biztosítsák.

Csőd Zentán. Simon Salamon zentai kereskedő ellen elrendelték a csődöt. Tömeggondnok dr. Biró Károly ügyvéd.

Zenta város horribilis befektetése. A kormány, illetve a vármegye leiratban arra utasította Zenta városát, hogy a hajóállomástól az új hidig vezetendő utat szélesítse és építse ki. A város közgyűlése e felhívással szemben eme véghatározatot hozta, mely magában foglalja a közintézményekért való horribilis pénzületi áldozatait: míg a rakpart ki nem sajátítása érdekében a jóváhagyás meg jön. Ezzel kapcsolatban Mester Andolf városi képviselő felolvassa részletes indokolt írásos határozati javaslatát, melyre a következő véghatározat hozott:

Minthogy Zenta város képviselőtestületének önkormányzati jogkörében meghozott 447/1907. számú közgyűlési véghatározata a város tulajdonképeni érdekeit szolgálja, mert a költséges rakpart kisajátítást semmiféle közérdek nem kívánja, minthogy a 447/1907. számú közgyűlési véghatározat feloldása és az ezt megváltoztató vármegyei törvényhatósági közgyűlési véghatározat III. foku végérvényes jóváhagyása esetén sem birna a város 20 méteres rakpart szélesség megvalósítása érdekében a kisajátításhoz szükséges jelentékeny összeg fedezetéről sem most, sem a közel jövőben gondoskodni, mert a városnak a közelmúltban létesített és ezután létesítendő alkotásai és pedig a) a már bevégezett:

440000 koronás vasutépítési hozzájárulás, 190000 koronába került járásbirósági épület és közgyűlési terem, 65000 koronába került szegényház, 64000 koronába került újabb tanyai iskolák építése, 520000 koronába kerülő tiszai meder rendezési munka partvédmű és rakpart, 280000 koronába került főgimnáziumi épület kibővítés és felszerelés, 1515200 koronába kerülő tiszai vashíd, 133000 koronába kerülő nagyréti belvízrendezési művek és gőszivattyú telep,

b) az építeni elhatározott és előkészítés alatt álló: 110000 koronába kerülő polgári leányiskola, 200000 koronába kerülő közbiztonsági épület, 180000 koronába kerülő kórházépület, 120000 koronába kerülő árvaház, vagyis összesen 3,620.000 koronába kerülő és a hid, valamint egyéb pótköltségekkel összesen 4,000.000 koronába kerülő alkotásai annyira kimerítették az 1907. évi leltár szerint:

7,089 298 korona vagyonnal, 3,728.914 korona adóssággal 3,360,384 korona tiszta vagyonnal, illetőleg 610000 korona fenti és leltárban még nem szereplő legutolsó négy tétel adósság figyelembe vételével.

2,750.384 korona tiszta vagyonnal bíró, egykor gazdag hírnévnek örvendett Zenta város anyagi erejét, hogy már az ideai főköltősegvetés szerinti 43 százalékos községi adóval a mai tulhajtott földhasznosítók mellett aggódva gondol a hamarosan beállható közel jövőre, amikor a gazdasági viszonyok által természetszerűleg és a helybeli szociális törekvések által mesterségesen annyira leszorítottak a város közjóvedelmeit 4/5 részben képező földhasznosítók mennyisége, hogy a községi adó 80 százaléka, sőt 100 százalékra is felemelkedhetik; — minthogy a város nincs azon helyzetben, hogy a különben sem indokolt rakpart szélesítés költségeit magára vállalhassa; ugyan azért véghatározatilag kimondatik, hogy Zenta város képviselő testületének 447/1907. számú véghatározatához ragaszkodva, a tiszai rakpartnak a gőzhajó állomástól a vashidig terjedő, különben sem annyira közlekedésre szolgáló szakaszát 20 méterre kiszélesíteni nem kívánja, az ezt elrendelő véghatározatot anyagiak híján nem fogantatosíthatja és nem is fogantatosítja, annak költségeire súlyos pénzügyi viszonyai között felelősséget kijelölni nem képes; továbbá hogy a belügyminiszter közvetlenül hozzá intézendő felterjesztéssel felkéretik, hogy a város 447/1907. számú közgyűlési véghatározatát jóváhagyja.

Bácsme gyei iparosok nagygyűlése. A bácsme gyei iparosok május 3-án, Szabadkán nagygyűlést tartanak, melynek tárgysorozata ez: 1. Elnöki megnyitó, a megjelent vendégek s résztvevők üdvözlésével, tartja Nagy Ferenc a szabadkai építőiparos szövetség elnöke. 2. a népgyűlés megalakulása: elnök, jegyzők s végrehajtó bizottság választása. 3. az új ipartörvény tervezete, különös tekintettel a képesítésre vonatkozó követelésekre. Előadó: dr. Reizner Lajos a szabadkai ipartestület ügyésze. 4. a betegségélyezés és bal-életbiztosítás ügye. Előadó Farkas Elek a magyar építőiparosok országos szövetségének főtitkára. 5. Az adóreformra vonatkozólag a kereskedő és iparososztály sérelmei s kívánatai. Előadó: Perjéssy László a szegedi kereskedelmi és iparkamara főtitkára. 6. az iparosság parlamenti és közéleti érdekképviselete s szervezkedés, követelések a választási jog kiterjesztésére. Előadó: Molnár János az országos iparospárt elnöke.

Bácskai karcos.

Óbecsén nyultelepet létesített néhány lelkes modern gazda.

Csak aztán meg ne történnék az a csoda, hogy az igazi nyulak hiányában, a társaság tagjai nyulakká változzanak. Tudniillik meg ne ugorjanak a vállalatból.

*

A bajai milliós pörnél Eckert védője, dr. Forró Félix nagy sikert ért el a bankkal való egyezség megkötésével.

A bank ugyanis addig kerülgette a Forró-kását, míg 400,000 koronát beleapított s aztán lenyelte.

*

Az ókéri új jegyző, Wodring Ágostonnal szemben huszonheten pályáztak.

Tehát olyan vad ring képződött ellene, hogy szinte csoda számba megy, hogy azon körösz-től tört.

KÖZGAZDASÁG.

A Bácsme gyei Gazd. Egyesület Fogyasztási és Értékesítő szövetkezete május hó 6-án tartja ezidei közgyűlését. A tárgysorozat ez:

1. Az igazgatóság jelentése az 1907-iki üzletéről.

2. A zárszámadások és mérleg előterjesztése, az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása, továbbá a nyereség felosztása.

3. A lemondás folytán megüresedett igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagsági helyek betöltése.

A tojás eltartása. Az eddigi tapasztalatok szerint jó szernek bizonyult a tojásnak vízivegből és vízből álló oldatba való berakása, ezt az oldatot 1 liter vízivegből és 10 liter tiszta kut-, vagy vízvezetéki vízből állítjuk elő alapos keverés mellett. A tojások kisebb vagy nagyobb számához képest a megjelölt arány szerint kevesebb vagy több víziveget és vizet használunk. A 10 liter vízből és 1 liter vízivegből álló keverék a tojások nagyságához képest elégséges 130—150 tojás eltartására. A konzerválódó tojásokat egy agyagedénybe rétegezzük, azután ráöntjük a kész víziveg-oldatot. Az oldatnak legalább 2 ujjnyira kell a tojások fölött állania. A fazekat néhány iv-újságpapírossal kötjük be és hűvös helyre állítjuk, legjobb a pincébe. Ha nagyobb mennyiségű tojás eltartásáról van szó, akkor az agyagedények helyett faedényeket is használhatunk. A víziveg-oldattal eltartott tojások egy évig is jó állapotban maradnak, feltéve, hogy friss tojásokat használunk, azaz olyanokat, amelyek 14 naposaknál nem öregebbek.

Méhészeti tanfolyamok. A m. kir. földmivelésügyi miniszter rendelete folytán a gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1908-ik év folyamán hat időszakos tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: május 4—24-ig földmives kisgazdák, június 1—14-ig erdőőrök, június 16—28-ig lelkészek, július 2—22-ig és július 25-től augusztus 15-ig néptanítók, végre augusztus 18—31-ig nők számára. Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méh-tenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint, hogy a méhkaptáraknak és méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják. Minden tanfolyam hallgatói annak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek és ezenkívül azok részére, akik pályázati kérvényükben szorult anyagi helyzetüket igazolják és a m. kir. államvasutaknak a távolsági díjmentes 7—16. vonalszakaszai között levő valamelyik állomásáról jönnek, a személy- és vegyesvonatok III-ik kocsiosztályában érvényes féltáru menetjegy váltására jogosító igazolványt küldetik, amelynek ára a visszautazás költségeivel együtt a tanfolyamról való elutazáskor fog megtérülni. Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók felhívattak, hogy egykoronás bélyegjeggyel ellátott folyamodványukat, amelyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kérelmezik, a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez címezve, fölöttes hatóságuk útján, a földmivesek és más foglalkozásuk pedig községtük előjáróságának ajánlásával ellátva az illető tanfolyam kezdete előtt legalább egy hónappal előbb nyújtják be.

Gyógynövénytermelési részvénytársulat. Megyénket közlőrl érintő gazdasági vonatkozású nagyszabású vállalat létesítéséről kapunk hírt. A *Laib és Várady* bőszi előnyösen ismert gyógyszerészek, akik a petrővidéki gyógynövényeket évek hosszú során át jó áron megvásárolták, illetve gyógycélokra értékesítettek, ennek a speciális és nagy jövedelmet biztosító gazdasági szakmának teljes fejlesztése végett részvénytársulatot alakítanak és így működésüket erőteltjes bázisra helyezik. A vállalat tervét lapunk mai számában közölt *részvényjegyzési felhívás* bőven ismerteti.

A borsó termesztéséről a „Borászati Lapok”-nak „Gazdasági Tanácsadó” című melléklete igen fontos utbaigazítást nyújt. E szerint a borsó szereti a könnyebb, nem frissen trágyázott, azonban foszforsavat dusan tartalmazó talajt és napos fekvést. Hogy fahamu kintinő trágyaszert a borsó számára, az ismeretes dolog. Kevésbé ismeretes azonban, hogy a növényeknek száraz időben vízben oldott fahamával való megöntözése kintinő hatású, ép úgy a luggal vagy szappanos vízzel való megöntözés; ezek oly anyagok, amelyeket mosás alkalmával gondtalanul a kanálisba szoktunk önteni. A borsónak sok fényre és levegőre van szüksége. A leveleknek gyakori megbetegedése a tulsűrű vetésre vezethető vissza. A borsó kirakásánál nagy gondot kell arra vigyázni, hogy ne szórjunk el magvat és ne maradjon a talaj felületén mag, mert ezt észreveszik a galambok, verebek stb. és akkor vége az ültetésnek, mert ezek az állatok azután a jól elfedett magvak után is kutatnak.

Szerkesztői üzenetek.

- F. K. Budapest, Alma-u. 7. Intézkedtünk. **Borászati Lapok szerkesztősége.** Figyelembe vesszük, s aszerint fogunk eljárni.
- B. S. Kossuthfalva. A legnagyobb készséggel. Tudósítónknak bizonyára nem volt róla tudomása. „Finom nedűt váró”, Budapest. A következő üzenetben megtudja az okát.
- S. K., Zombor. B. H., Ujvidék. T. S., Óbecse. Egy-némely ok indított bennünket arra, hogy a „karcost” beszüntettük, de minthogy tömegesen megrekklamálják, folytatjuk.
- Többeknek. A fenti üzenet önöknek is szól.
- Gy. E.—k. Tessék a jelzett határidőt nyugodtan bevárni.
- S., Zombor. A Molnárnéhoz intézett vers elkerülte a figyelmünket, különben ily tartalommal nem jelent volna meg. A nevezett írónak ugyanis van családja. A vers írója egyébként nagy tisztelője M. R. J. urnőnek.
- Levelező, Temerin. Nem kétkeltünk a referátumban felsorolt adatok helyességében. De mert a helyreigazító sorok közlésére fölkértünk, azokat le kellett adnunk.
- Dr. F.-né, G. M. Óbecse. Szerkesztőnk levélben válaszolt.
- „Pám Márk.” A versre vonatkozó üzenetet a jövő számban kapja meg.
- Naiva. Furcsa naivítás, mely ily perversz gondolat-körben mozog.

B. K. Baja. Majd ha befejezték, visszatérünk reá. R. Gy., Budapest. Köszönjük, de erre a feladatra épp a napokban vállalkozott dr. Faragóné *Galambos Margit*, lapunk irodalmi munkatársa.

Fogadás, Baja. Vaskut községet a 18-ik század közepén csupán bunyevácok lakták. A németek 1800-ban jöttek oda. Részint közvetlenül Szászországból, részint pedig Magyarországnak már régebben németlakta megyéiből. A Regőcze községbeli németek Württembergből és Badenből jöttek oda.

H. M., Szabadka. Az 1905-iki választáson az I. kerületben íj. *Vojnits Sándor* és *Vargha Károly* állottak egymással szemben. Az előbbi 817, az utóbbi 938 szavazatot kapott.

Levelező, Apatin. Értesítéseit hétről-hétre kérjük. Az utóbbi időben egy kis lauyhaságot észleltünk a tudósító teendők betöltése körül.

Bég. Szívesen vesszük.

Levelező, Zsablya. Szívvel gratulálunk a nagy csapás-hoz. A végsorok nem egészen világosak. Ön ugyanis azt írja, hogy a golya önnök hozott ajándékot (Nem tévedés ez?) és természetesen a feleségének is. Tehát mindégüknek egyet-egyét; vagyis összesen ketőt. Ezt csakugyan nem jól cselekedte a nemes madár.

181. számhoz.

1908.

Árverési hirdetemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a bácsalmási kir. járásbírósnak 1908. évi V. 200/1. számú végzésével Dr. Dávid Arthur bácsalmási ügyvéd által képviselt Glaser Lipót budapesti cég felperes részére **Theodorovits Miklósné** alperes ellen 141 korona 16 fillér követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt 1012 koronára becsült ingóságokra, az 1908. V. 200/2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók követelése és járulékaik erejéig is, alperes lakásán Bácsalmáson leendő megtartására határidőül **1908. évi május hó 15. napján délután 2 órája** tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt butorok, kékpek, üveg- és porcellán áruk s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Figyelmeztetnek mindazok, kik az árverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alólirt kiküldöttél vagy írásban beadni, vagy pedig élőszóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő ezen hirdeteménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Bácsalmáson, 1908. évi április hó 18. napján,

Buzás Fülöp,

kir. bírósági végrehajtó.

Ripária portális I. oszt. sima ezre	9—	frt.
„ „ II. „ „ „	3 50	„
„ „ III. „ „ „	1 60	„
„ gyökeres I. „ „ „	18—	„
„ „ II. „ „ „	12—	„

Szőlőjtvány a legjobb bor- és csemegefajokból

Iszáza 9 frt. és ezre	85—	frt.
I. oszt. száza 4 50 frt. és ezre	40—	„
Gleditsia , sövénynek nagytövüsi, egyéves, jó erős növésű 1000 drb.	4—	„
Gleditsia , 2 éves, jó erős növésű 1000 drb.	7—	„
Akácfa , 2 éves, 1 méter magas, 100 drb.	2—	„
„ 3 „ 2 „ „ 100 „	4—	„
„ 4 „ 3 „ „ 100 „	8—	„
„ 5/6 „ 5/6 „ „ szerszámmal vastag 100 drb.	15—20	„

Kivánatra faj- és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld: 3—1

„Váradvelencei rózsá- és szőlőjtványtelep”, Nagyvárad.

Bácsmegye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedő urak figyelmét különösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a t. tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új utasítás alapján írt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett földrajz**, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak, Szíves jó indulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyünkön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára térképpel együtt 60 fillér. A megrendeléseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY

községi tanító

Zenta.

Félvér simenthali **bikák** és **Yorkshire** tenyészállatok elsőrendű minőségben kaphatók dukai **Takács Ferenc** gazdaságában **Duka, Vasmegeye**, vasut és táviró: Jánosháza.

Ruhaszövetek

csak 18 koronáért

szétküld utánvétellel az **Országos Posztókviteli Áruház** Budapest, VII., Verseny-utca 2. sz.

Egy férfi öltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövetet vagy kamgarnt.

3—3

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,

Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „BÁCSMEGYE“

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrog megyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezetőtagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetések közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánium.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A „BÁCSMEGYE“

pártoktól és egyénektől teljesen független ujság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását célozzák.

A „BÁCSMEGYE“

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollu, kipróbált írói szolgáltatják.

A „BÁCSMEGYE“

nek, a megye minden községében állandó, **rendes tudósítója** van s így minden eseményről híj, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

Mutatványszámot mindenkinek 4 hétig ingyen küldünk.

A „BÁCSMEGYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala **BUDAPEST, Teréz-körut 2. sz. alatt van.**

Hivatalos

bélyegzőket, pecsétnyomókat, keletbélyegzőt, számológépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

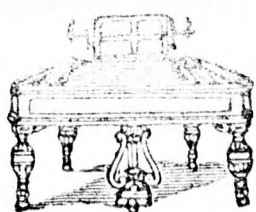
Geduldiger Hugó

vésnök

BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körut 17.

A Bácsmegyei Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

HANGSZEREK.

Kudlik Ádám hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaikat, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos árákért.

Tisztelettel

Kudlik Ádám.

Angol nyakkendők! :: Összes cikkeink ocassió áron! :: Pécsi keztyűk!

Villanyos csillárok, díszműáruk.

Ma és a következő napokban, bezárólag május hó 15-ig eladásra kerül:

5000 drb. legújabb divatu angol nyakkendő

100.000 méter csipke

1000 darab divatos napernyő

mélyen leszállított áron!

Egyben tudomására hozzuk a n. é. közönségnek miszerint

férfi kalapokat

is, nagy választékban, rendkívül olcsó áron raktáron tartunk.

Goldfahn Sándor és fia

Zombor, Kossuth Lajos-utca, a különlegességi tőzsde mellett.

10-1

Csipkék, szalagok, kötőpamutok

Porcellán edény beszerzési áron!

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jótállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserélése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart **dákókat** és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.